

การพัฒนาระบบบริหารโรงเรียนนอกระบบสอนภาษาญี่ปุ่น
ตามแนวคิดกระบวนการเสริมสร้างอัตลักษณ์การศึกษา
Development of the Non-Formal Japanese Language School Management
System Based on the Concept of Educational Identity Strengthening Process

นภัสลัคน์ วีรณรงค์ชยกุล¹ และ ปรีชา วิหคโต²

Napatsalak Veeranarongchayagul¹ and Preecha Vihokto²

หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น

Doctor of Philosophy Program in Educational Administration, Western University, Thailand

Corresponding Author, Email: ¹chengnapatsalak@gmail.com

Retrieved: November 11, 2024; Revised: February 15, 2025; Accepted: February 20, 2025

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษากรอบแนวคิดการบริหารโรงเรียนนอกระบบและแนวคิดกระบวนการเสริมสร้างอัตลักษณ์การศึกษา 2) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในการบริหารโรงเรียนนอกระบบสอนภาษาญี่ปุ่นตามแนวคิดกระบวนการเสริมสร้างอัตลักษณ์การศึกษา 3) เพื่อพัฒนาระบบบริหารโรงเรียนนอกระบบสอนภาษาญี่ปุ่นตามแนวคิดกระบวนการเสริมสร้างอัตลักษณ์การศึกษา วิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยแบบผสมวิธีพหุระยะ กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ได้แก่ โรงเรียนนอกระบบสอนภาษาญี่ปุ่น จำนวน 71 โรง ผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้บริหารโรงเรียนและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม และแบบประเมินระบบ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าดัชนี PNI_{modified} และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย พบว่า

ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ผลการประเมินกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัยโดยผู้เชี่ยวชาญ มีความเหมาะสมทุกองค์ประกอบ

ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 สภาพปัจจุบันของการบริหารโรงเรียนนอกระบบสอนภาษาญี่ปุ่นตามแนวคิดกระบวนการเสริมสร้างอัตลักษณ์การศึกษา โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด

ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 ระบบบริหารโรงเรียนที่พัฒนาขึ้น คือ ระบบบริหารโรงเรียนนอกระบบสอนภาษาญี่ปุ่นที่เน้นการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการ ตามแนวคิดกระบวนการเสริมสร้างอัตลักษณ์การศึกษา ด้านการกำหนดอัตลักษณ์การศึกษา ด้านการสื่อสารอัตลักษณ์การศึกษา และด้านการสร้างเครือข่ายการศึกษา องค์ประกอบที่นำมาใช้ในการพัฒนาระบบ ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ (1) บริบทหรือสภาพแวดล้อม ได้แก่ นโยบายการศึกษา/แผนพัฒนาการศึกษาเอกชน และ ความต้องการของผู้เรียน ชุมชน สังคม (2) ปัจจัยนำเข้า ได้แก่ ครู/ผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียน โครงสร้างการบริหารจัดการ สิ่งอำนวยความสะดวกในโรงเรียน และ ระบบสารสนเทศ (3) กระบวนการหรือระบบย่อย ได้แก่ การกำหนดอัตลักษณ์การศึกษา การสื่อสารอัตลักษณ์การศึกษา และการสร้างเครือข่ายการศึกษา (4) ผลผลิต ได้แก่ คุณภาพการบริหารจัดการ และ (5) ข้อมูลป้อนกลับ ได้แก่ ข้อเสนอแนะในการปรับปรุง โดยมีผลการประเมินระบบบริหารโรงเรียนที่พัฒนาขึ้น ในด้านความเป็นประโยชน์ ด้านความเป็นไปได้ ด้านความเหมาะสม และด้านความถูกต้องแม่นยำ ทุกด้านมีค่าเฉลี่ยในระดับมากที่สุด

องค์ความรู้ที่ได้จากงานวิจัยนี้ คือ การพัฒนาระบบบริหารโรงเรียนนอกระบบสอนภาษาญี่ปุ่น โดยใช้แนวคิดกระบวนการเสริมสร้างอัตลักษณ์การศึกษาของโรงเรียนนอกระบบสอนภาษาญี่ปุ่น ซึ่งสามารถนำองค์ประกอบของระบบที่ได้จากงานวิจัยนี้ไปใช้ในการพัฒนาระบบบริหารโรงเรียน เพื่อช่วยยกระดับคุณภาพและความเชื่อมั่นในระบบบริหารโรงเรียน ให้ผู้เรียนพัฒนาศักยภาพและเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพเพื่อก้าวเข้าสู่การพัฒนาอนาคตทางการศึกษาของประเทศไทย

คำสำคัญ: การพัฒนาระบบ; ระบบบริหารโรงเรียน; โรงเรียนนอกระบบสอนภาษาญี่ปุ่น; กระบวนการเสริมสร้างอัตลักษณ์การศึกษา

Abstract

The objectives of this research article were: 1) to study the school management conceptual framework and the educational identity strengthening process conceptual framework 2) To study the current and desirable state of the non-formal Japanese language school management based on the concept of educational identity strengthening process 3) To develop a non-formal Japanese language school management system based on the concept of educational identity strengthening process. The research approach was a multi-phase mixed method. The sample for this research was 71 non-formal Japanese language schools. The respondents were school management and education personnel. The research instruments were questionnaires, focus group discussion notes, and system evaluation form. The data were analyzed by descriptive statistics to acquire the frequency, percentage, mean, standard deviation, index of $PNI_{modified}$ and content analysis.

The findings were as follows.

1. Results of the evaluation of the conceptual framework used in the research by is appropriate in all aspects.
2. The current state of the non-formal Japanese language school management system based on the concept of educational identity strengthening process was at a high level, and the desirable state was at the highest level in all aspects.
3. The school management system that was developed is a non-formal Japanese school management system focused on the development of management quality according to the concept of educational identity strengthening process on Designing educational identity, Communication of educational identity, and Social networking. Components used in school system development composes of 5 main elements which consist of (1) Context/environment which are Educational policy/Private education development plan; The needs of learners, communities, and society, (2) Input which are Teachers/instructors and educational personnel; Management structure; School facilities; Information technology system, (3) Process/subsystem which are Designing educational identity; Communication of educational identity; Social networking, (4) Output which is Management Quality, and (5) Feedback which is Suggestions for improvement. Results of the evaluating the developed school system in terms of its usefulness, possibility, appropriateness, and accuracy are at the highest level in all aspects.

The knowledge gained from this research is how to develop the non-formal Japanese language school management system by using the concept of the process of strengthening the educational identity of non-formal Japanese language schools. The elements of the system obtained from this research can be used to develop the school management system to help level up the quality and confidence in school management system to enable learners to develop their potential and become quality citizens in order to step into the future of education development in Thailand.

Keywords: System Development; School Management System; Non-formal Japanese Language School; Educational Identity Strengthening Process

บทนำ

จากกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลกในศตวรรษที่ 21 ที่ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีดิจิทัล ได้เปลี่ยนโลกให้กลายเป็นโลกแห่งการสื่อสารที่ไร้พรมแดน เชื่อมโยงผู้คนต่างชาติต่างภาษาให้ใกล้ชิดกันมากขึ้น “ภาษา” จึงเป็นเครื่องมือสำคัญในการสื่อสารเพื่อการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้ทุกที่ทุกเวลาอย่างง่ายและรวดเร็ว จะเห็นได้จากที่ผ่านมา การลงทุนจากประเทศญี่ปุ่นมีส่วนสำคัญที่ช่วยผลักดันให้เศรษฐกิจและอุตสาหกรรมของไทยเติบโตอย่างต่อเนื่อง ทำให้ภาษาญี่ปุ่น เป็นภาษาที่มีความสำคัญและจำเป็นมากขึ้นต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศ ส่งผลให้เกิดความนิยมในการเลือกเรียนภาษาญี่ปุ่นในโรงเรียนสอนภาษาญี่ปุ่นที่มีคุณภาพ โรงเรียนนอกระบบสอนภาษาญี่ปุ่นจึงต้องเร่งปรับเปลี่ยนระบบการบริหารโรงเรียนให้ทันต่อความต้องการ และพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนให้เกิดนวัตกรรมทางการศึกษาทั้งระบบ ทั้งกระบวนการ ซึ่ง เลอเนนเบิร์ก และ ออนสไตน์ (Lunenburg & Ornstein, 1996) ได้กล่าวว่า ระบบที่สมบูรณ์ประกอบไปด้วยองค์ประกอบหลัก 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) บริบทหรือสภาพแวดล้อม (Context/Environment) 2) ปัจจัยนำเข้า (Input) 3) กระบวนการหรือระบบย่อย (Process/Subsystem) 4) ผลผลิต (Output) และ 5) ข้อมูลป้อนกลับ (Feedback) ซึ่งการบริหารจัดการการศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องบริหารจัดการโดยเชื่อมโยงองค์ประกอบต่าง ๆ ของระบบบริหารโรงเรียนให้เหมาะสมกับบริบทการศึกษาสมัยใหม่ และสอดคล้องกับวิถีชีวิตแบบใหม่ของผู้เรียนที่มีแนวโน้มให้ความสนใจการเรียนรู้ที่มีความยืดหยุ่น ระยะเวลาสั้น รูปแบบการเรียนการสอนที่หลากหลาย หลักสูตรมีความทันสมัย ตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนที่มีความต้องการที่แตกต่างกัน ไม่ว่าจะเป็นเพื่อการศึกษา เพื่อความก้าวหน้าทางอาชีพ หรือเพื่อการใช้ชีวิตประจำวัน หรืออื่น ๆ ซึ่งส่งผลให้เกิดความนิยมในการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นในโรงเรียนนอกระบบมีมากขึ้น

โรงเรียนนอกระบบสอนภาษาญี่ปุ่น ซึ่งดำเนินการโดยภาคเอกชน จึงเข้ามามีส่วนช่วยเหลือภาครัฐในการจัดการศึกษาให้เกิดการพัฒนาทางด้านคุณภาพการศึกษาของประเทศ สอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 ยุทธศาสตร์ที่ 6 การพัฒนาประสิทธิภาพของระบบบริหารจัดการศึกษา โดยส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนของสังคม มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาที่ตอบสนองความต้องการของประชาชนและพื้นที่ สร้างการรับรู้ ความเข้าใจ และการยอมรับจากทุกภาคส่วนของสังคม (สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน, 2566) โรงเรียนนอกระบบสอนภาษาญี่ปุ่น จึงต้องเร่งผลิตบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถด้านภาษาญี่ปุ่นที่มีคุณภาพ ตามมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนนอกระบบ 3 ด้าน ได้แก่ คุณภาพผู้เรียน คุณภาพการบริหารจัดการ และคุณภาพการจัดการเรียนการสอน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2563) แผนพัฒนาการศึกษาเอกชน พ.ศ. 2566-2570 จึงได้กำหนดบทบาทของการศึกษาเอกชน เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของภาคเอกชนในการจัดการศึกษา ตามหลักหุ้นส่วนการศึกษาระหว่างรัฐและเอกชน (Public-Private Partnerships in Education) นอกจากจะช่วย

สร้างโอกาสทางการศึกษาและแบ่งเบาภาระภาครัฐแล้ว การจัดการศึกษาเอกชนยังช่วยให้เกิดการแข่งขันด้านคุณภาพภายในระบบการศึกษาของประเทศ ช่วยให้ผู้สามารถเลือกผู้จัดการศึกษาโดยกำหนดคุณภาพการศึกษาที่ต้องการ รวมทั้งได้ใช้ประโยชน์จากทักษะและความชำนาญเฉพาะของสถานศึกษาเอกชน (สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน, 2566)

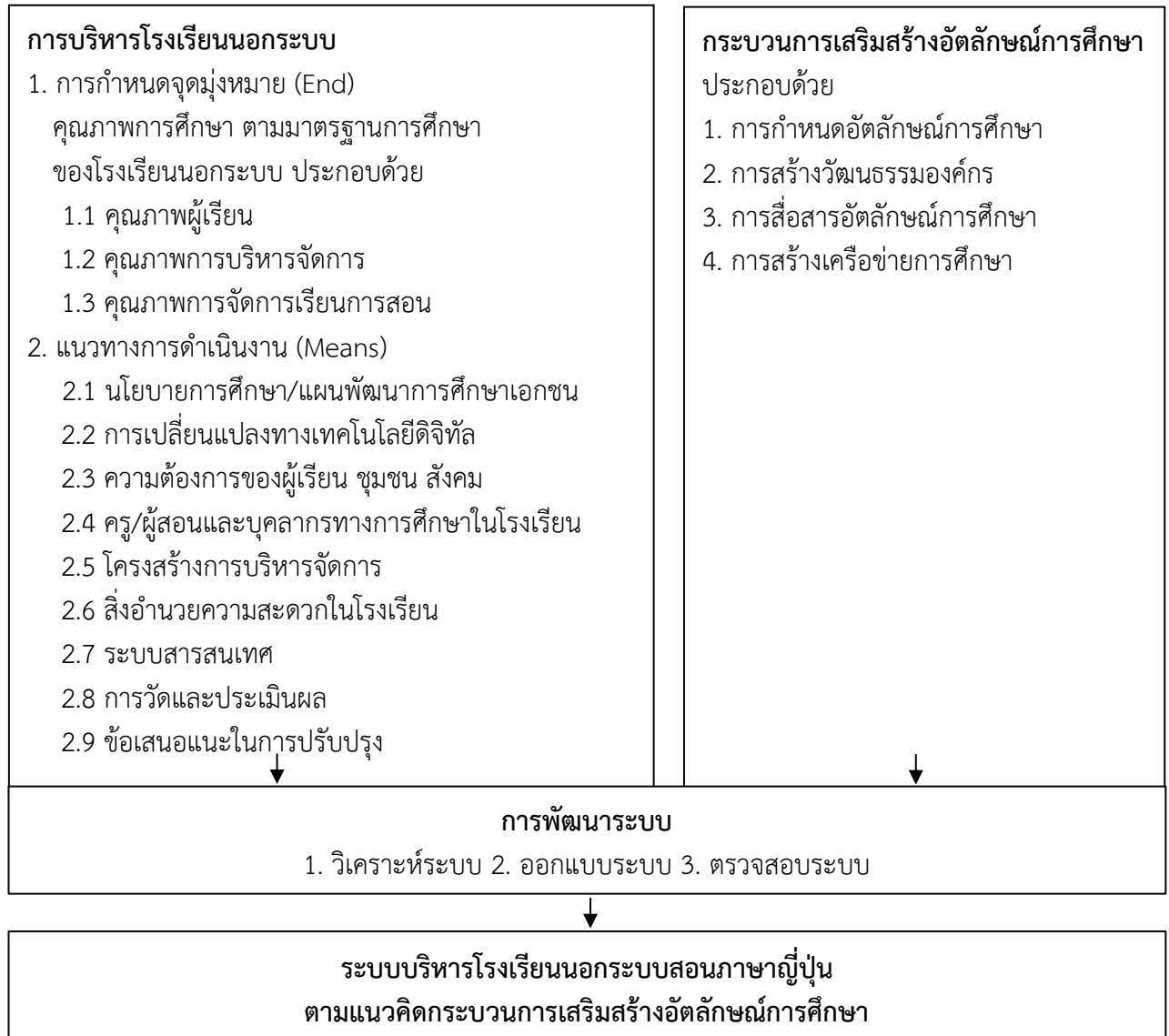
อย่างไรก็ตาม การจัดการศึกษาเอกชนที่ผ่านมา ก็ยังประสบปัญหาอยู่ โดยสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ได้สรุปผลการพัฒนาการศึกษาเอกชน พ.ศ. 2566-2570 พบว่าภาพลักษณ์การศึกษาของโรงเรียนนอกระบบไม่เอื้อต่อการสนับสนุนเท่าที่ควร ด้วยเหตุที่โรงเรียนนอกระบบเป็นนิติบุคคล ระบบการบริหารงานของโรงเรียนนอกระบบจึงขึ้นอยู่กับการตัดสินใจของผู้รับใบอนุญาต ซึ่งเกิดความเสี่ยงต่อการด้อยคุณภาพหรือการเลิกล้มกิจการได้ตลอดเวลา โดยรัฐไม่สามารถควบคุมหรือเข้าไปแก้ไขปัญหได้อย่างทันทั่วทั้งที่ นอกจากนี้ การขาดระบบและกลไกการกำกับ ตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผล เพื่อให้การบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนนอกระบบ โรงเรียนบางแห่งจัดทำหลักสูตรไม่ได้มาตรฐานหรือไม่เป็นไปตามที่ได้รับอนุญาต และไม่รายงานข้อมูลต่อสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน อีกทั้งยังมีโรงเรียนบางแห่งทำการเปิดสอนโดยไม่ขออนุญาตซึ่งไม่ได้คุณภาพมาตรฐาน ทำให้ยากต่อการเข้าไปช่วยเหลือส่งเสริมอย่างเป็นระบบ ส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์ของโรงเรียนนอกระบบเช่นกัน อีกทั้งหน่วยงานและเจ้าหน้าที่รัฐตลอดจนภาคสังคม ยังไม่เข้าใจบทบาทความสำคัญของการศึกษานอกระบบ มองว่าการจัดการศึกษาของโรงเรียนนอกระบบเป็นเชิงธุรกิจมากกว่าการเป็นผู้ให้บริการทางการศึกษาหรือพัฒนาทุนมนุษย์ เป็นต้น ปัจจัยต่าง ๆ เหล่านี้ ล้วนส่งผลต่อภาพลักษณ์ของการศึกษานอกระบบ ซึ่งมีส่วนทำให้ภาครัฐและสังคมขาดความไว้วางใจให้โรงเรียนนอกระบบเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา อีกทั้งยังส่งผลให้ผู้เรียนขาดความเชื่อมั่น และไม่เลือกที่จะเข้าศึกษาในโรงเรียนนอกระบบ (สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน, 2566)

ผู้วิจัยพบว่า การสร้างภาพลักษณ์การศึกษาที่ดีของโรงเรียนนอกระบบสอนภาษาญี่ปุ่น เพื่อพัฒนาจุดแข็งในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน จะส่งเสริมให้เกิดภาพลักษณ์การศึกษาที่ดีให้กับโรงเรียนนอกระบบสอนภาษาญี่ปุ่นได้ โดยมุ่งเน้นในการพัฒนากระบวนการบริหารจัดการของโรงเรียนอย่างเป็นระบบ จึงเป็นที่มาของปัญหาของการวิจัย ที่ว่า โรงเรียนนอกระบบสอนภาษาญี่ปุ่น จะนำแนวคิดกระบวนการเสริมสร้างอัตลักษณ์การศึกษาไปใช้ในการพัฒนาระบบบริหารโรงเรียนได้อย่างไร

วัตถุประสงค์การวิจัย

- 1) เพื่อศึกษากรอบแนวคิดการบริหารโรงเรียนนอกระบบ และแนวคิดกระบวนการเสริมสร้างอัตลักษณ์การศึกษา
- 2) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในการบริหารโรงเรียนนอกระบบสอนภาษาญี่ปุ่นตามแนวคิดกระบวนการเสริมสร้างอัตลักษณ์การศึกษา
- 3) เพื่อพัฒนาระบบบริหารโรงเรียนนอกระบบสอนภาษาญี่ปุ่นตามแนวคิดกระบวนการเสริมสร้างอัตลักษณ์การศึกษา

กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ โรงเรียนนอกระบบสอนภาษาญี่ปุ่น ประเภทวิชาชีพ จำนวน 86 โรง กำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่าง 71 โรง จากตารางสำเร็จรูปในการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) ที่ความเชื่อมั่นร้อยละ 95 เลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยแบ่งกลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนจำนวนโรงเรียนให้ครอบคลุมทุกภูมิภาคในประเทศไทย และเลือกรายชื่อโรงเรียนจากตารางรายชื่อของโรงเรียน เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นตัวแทนของประชากร และคัดเลือกกลุ่มผู้ให้ข้อมูลแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) โรงเรียนละ 2 คน ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน 1 คน และบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียน 1 คน รวมจำนวนทั้งสิ้น 142 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนนอกระบบสอนภาษาญี่ปุ่นตามแนวคิดกระบวนการเสริมสร้างอัตลักษณ์การศึกษา 2) การสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) เพื่อตรวจสอบ (ร่าง) ระบบบริหารโรงเรียนนอกระบบสอนภาษาญี่ปุ่นตามแนวคิด

อัตลักษณ์การศึกษาที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น และ 3) แบบประเมินรายบุคคล เพื่อประเมินตรวจสอบมาตรฐานของระบบบริหารโรงเรียนที่พัฒนาขึ้น ในด้านความเป็นประโยชน์ ด้านความเป็นไปได้ ด้านความเหมาะสม และด้านความถูกต้องแม่นยำ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

วัตถุประสงค์ที่ 1 ศึกษากรอบแนวคิดการบริหารโรงเรียนนอกระบบและแนวคิดกระบวนการเสริมสร้างอัตลักษณ์การศึกษา โดยการสร้างแบบตรวจสอบความเหมาะสมของกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย โดยการสังเคราะห์จากเอกสาร ตำรา บทความทางวิชาการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และนำไปตรวจสอบความเหมาะสมของกรอบแนวคิดโดยผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา ด้านโรงเรียนนอกระบบ และด้านการวิจัยและวัดผล จำนวน 6 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าความเที่ยงเชิงเนื้อหาขององค์ประกอบของกรอบแนวคิดแต่ละข้อ โดยใช้สูตร IOC (บุญชม ศรีสะอาด, 2556) โดยพิจารณาตรวจสอบความเหมาะสมของกรอบแนวคิดแต่ละองค์ประกอบ และคัดเลือกองค์ประกอบที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างองค์ประกอบและวัตถุประสงค์ (IOC: Index of Item-Objective Congruence) ตั้งแต่ .50 ขึ้นไป

วัตถุประสงค์ที่ 2 ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนนอกระบบสอนภาษาญี่ปุ่นตามแนวคิดอัตลักษณ์การศึกษา โดยการรวบรวมข้อมูลจากการสอบถามกลุ่มเป้าหมายบันทึกในแบบบันทึกข้อมูลสรุปข้อคิดเห็นจากแบบสอบถาม

วัตถุประสงค์ที่ 3 พัฒนาระบบบริหารโรงเรียนนอกระบบสอนภาษาญี่ปุ่นตามแนวคิดกระบวนการเสริมสร้างอัตลักษณ์การศึกษา โดยการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาระบบ ด้วยการคำนวณหาค่าดัชนี Priority Needs Index (PNI_{modified}) เพื่อระบุความต้องการจำเป็น โดยวิธีการเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น (สุมิตล ว่องวานิช, 2550) และนำไปออกแบบระบบและตรวจสอบ 2 ขั้นตอน คือ

1) ตรวจสอบความเหมาะสมของ (ร่าง) ระบบฯ โดยการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) โดยผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารสถานศึกษา/บริหารการศึกษา อัตลักษณ์การศึกษา และการพัฒนาระบบ จำนวน 9 คน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบอ้างอิงด้วยบุคคลและผู้เชี่ยวชาญ (Snowball Sampling) โดยใช้แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม

2) ประเมิน (ร่าง) ระบบในการนำไปใช้ โดยผู้เชี่ยวชาญรายบุคคล ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารสถานศึกษา/บริหารการศึกษา อัตลักษณ์การศึกษา การพัฒนาระบบ ผู้บริหารโรงเรียนนอกระบบสอนภาษาญี่ปุ่น และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) ได้แก่ ผู้เรียน ผู้ปกครอง องค์กรญี่ปุ่น สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน โรงเรียนมัธยมศึกษา รวมทั้งสิ้นจำนวน 10 คน เป็นรายบุคคล โดยวิธีคัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยใช้แบบประเมินเพื่อตรวจสอบ (ร่าง) ระบบฯ ด้านความเป็นประโยชน์ ความเป็นไปได้ ความเหมาะสม และความถูกต้องแม่นยำ

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าดัชนี PNI_{modified} และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ที่ 1 ผลการวิจัย พบว่า การประเมินความเหมาะสมของกรอบแนวคิดการบริหารโรงเรียนนอกระบบ และแนวคิดกระบวนการเสริมสร้างอัตลักษณ์การศึกษา โดยผู้เชี่ยวชาญ มีความเหมาะสมทุกองค์ประกอบ ซึ่งกรอบแนวคิดการบริหารโรงเรียนนอกระบบ แบ่งออกเป็น 1) การกำหนดจุดมุ่งหมาย (End) ประกอบด้วย คุณภาพผู้เรียน คุณภาพการบริหารจัดการ และคุณภาพการจัดการเรียนการสอน และ 2) แนวทางการดำเนินงาน (Means) ประกอบด้วย นโยบายการศึกษา/แผนพัฒนาการศึกษาเอกชน การเปลี่ยนแปลงทาง

เทคโนโลยีดิจิทัล ความต้องการของผู้เรียน ชุมชน สังคม ครู/ผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียน โครงสร้างการบริหารจัดการ สิ่งอำนวยความสะดวกในโรงเรียน ระบบสารสนเทศ การวัดและประเมินผล ข้อเสนอแนะในการปรับปรุง ส่วนกรอบแนวคิดกระบวนการเสริมสร้างอัตลักษณ์การศึกษา ประกอบด้วย การกำหนดอัตลักษณ์การศึกษา การสร้างวัฒนธรรมองค์กร การสื่อสารอัตลักษณ์การศึกษา และการสร้างเครือข่ายการศึกษา

วัตถุประสงค์ที่ 2 ผลการวิจัย พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารโรงเรียนนอกระบบสอนภาษาญี่ปุ่นตามแนวคิดกระบวนการเสริมสร้างอัตลักษณ์การศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสภาพที่พึงประสงค์ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ดังแสดงในตารางที่ 1-3

ตารางที่ 1 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนนอกระบบสอนภาษาญี่ปุ่นในการกำหนดจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน

คุณภาพการศึกษา	สภาพปัจจุบัน				สภาพที่พึงประสงค์			
	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1. คุณภาพผู้เรียน	4.21	0.74	มาก	2	4.77	0.45	มากที่สุด	3
2. คุณภาพการบริหารจัดการ	4.20	0.80	มาก	3	4.85	0.40	มากที่สุด	1
3. คุณภาพการจัดการเรียนการสอน	4.33	0.67	มาก	1	4.84	0.38	มากที่สุด	2
รวม	4.24	0.74	มาก		4.82	0.41	มากที่สุด	

จากตารางที่ 1 พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารโรงเรียนนอกระบบสอนภาษาญี่ปุ่นในการกำหนดจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ = 4.24, S.D. = 0.74) และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า คุณภาพการจัดการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ = 4.33, S.D. = 0.67) รองลงมา คือ คุณภาพผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ = 4.21, S.D. = 0.74) และ คุณภาพการบริหารจัดการ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ = 4.20, S.D. = 0.80) ตามลำดับ

สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนนอกระบบสอนภาษาญี่ปุ่นในการกำหนดจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}$ = 4.82, S.D. = 0.41) และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า คุณภาพการบริหารจัดการ มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}$ = 4.85, S.D. = 0.40) รองลงมา คือ คุณภาพการจัดการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}$ = 4.84, S.D. = 0.38) และ คุณภาพผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}$ = 4.77, S.D. = 0.45) ตามลำดับ

ตารางที่ 2 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการนำแนวทางการดำเนินงานไปใช้ในการบริหารโรงเรียนนอกระบบสอนภาษาญี่ปุ่นตามแนวคิดกระบวนการเสริมสร้างอัตลักษณ์การศึกษา

องค์ประกอบ ในการบริหารโรงเรียน	สภาพปัจจุบัน				สภาพที่พึงประสงค์			
	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1. นโยบายการศึกษา/แผนพัฒนาการศึกษาเอกชน	4.11	0.70	มาก	3	4.84	0.38	มากที่สุด	1
2. การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีดิจิทัล	4.20	0.68	มาก	1	4.80	0.46	มากที่สุด	5
3. ความต้องการของผู้เรียน ชุมชน สังคม	4.07	0.72	มาก	5	4.79	0.43	มากที่สุด	6
4. ครู/ผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียน	4.06	0.67	มาก	6	4.80	0.42	มากที่สุด	3
5. โครงสร้างการบริหารจัดการ	4.04	0.67	มาก	9	4.79	0.43	มากที่สุด	6
6. สิ่งอำนวยความสะดวกในโรงเรียน	4.05	0.67	มาก	7	4.78	0.44	มากที่สุด	8
7. ระบบสารสนเทศ	4.04	0.68	มาก	8	4.80	0.43	มากที่สุด	3

องค์ประกอบ ในการบริหารโรงเรียน	สภาพปัจจุบัน				สภาพที่พึงประสงค์			
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ
8. การวัดและประเมินผล	4.19	0.79	มาก	2	4.76	0.45	มากที่สุด	9
9. ข้อเสนอแนะในการปรับปรุง	4.11	0.73	มาก	4	4.82	0.41	มากที่สุด	2
รวม	4.10	0.70	มาก		4.80	0.43	มากที่สุด	

จากตารางที่ 2 พบว่า สภาพปัจจุบันของการนำแนวทางการดำเนินงานไปใช้ในการบริหารโรงเรียนนอกระบบสอนภาษาญี่ปุ่นตามแนวคิดกระบวนการเสริมสร้างอัตลักษณ์การศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.10$, S.D. = 0.70) และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีดิจิทัล มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.20$, S.D. = 0.68) รองลงมา คือ การวัดและประเมินผล มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.19$, S.D. = 0.79) นโยบายการศึกษา/แผนพัฒนาการศึกษาเอกชน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.11$, S.D. = 0.70) ข้อเสนอแนะในการปรับปรุง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.11$, S.D. = 0.73) ความต้องการของผู้เรียน ชุมชน สังคม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.07$, S.D. = 0.72) ครู/ผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.06$, S.D. = 0.67) สิ่งอำนวยความสะดวกในโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.05$, S.D. = 0.67) ระบบสารสนเทศ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.04$, S.D. = 0.68) และ โครงสร้างการบริหารจัดการ เฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.04$, S.D. = 0.67) ตามลำดับ

สภาพที่พึงประสงค์ของการนำองค์ประกอบย่อย ไปใช้ในการบริหารโรงเรียนนอกระบบสอนภาษาญี่ปุ่นตามแนวคิดกระบวนการเสริมสร้างอัตลักษณ์การศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.80$, S.D. = 0.43) และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ นโยบายการศึกษา/แผนพัฒนาการศึกษาเอกชน มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.84$, S.D. = 0.38) รองลงมา คือ ข้อเสนอแนะในการปรับปรุง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.82$, S.D. = 0.41) ระบบสารสนเทศ และ ครู/ผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.80$, S.D. = 0.43, 0.42 ตามลำดับ) การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีดิจิทัล มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.80$, S.D. = 0.46) ความต้องการของผู้เรียน ชุมชน สังคม และ โครงสร้างการบริหารจัดการ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.79$, S.D. = 0.43) สิ่งอำนวยความสะดวกในโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.78$, S.D. = 0.44) และ การวัดและประเมินผล มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.76$, S.D. = 0.45) ตามลำดับ

ตารางที่ 3 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการนำกระบวนการเสริมสร้างอัตลักษณ์การศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

กระบวนการเสริมสร้างอัตลักษณ์การศึกษา	สภาพปัจจุบัน				สภาพที่พึงประสงค์			
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1. การกำหนดอัตลักษณ์การศึกษา	3.91	0.67	มาก	3	4.80	0.40	มากที่สุด	1
2. การสร้างวัฒนธรรมองค์กร	4.09	0.68	มาก	1	4.79	0.41	มากที่สุด	3
3. การสื่อสารอัตลักษณ์การศึกษา	3.89	0.66	มาก	4	4.79	0.41	มากที่สุด	3
4. การสร้างเครือข่ายการศึกษา	3.96	0.68	มาก	2	4.80	0.40	มากที่สุด	1
รวม	3.98	0.67	มาก		4.79	0.41	มากที่สุด	

จากตารางที่ 3 พบว่า สภาพปัจจุบันของการนำกระบวนการเสริมสร้างอัตลักษณ์การศึกษา ไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.98$, S.D. = 0.67) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ การสร้างวัฒนธรรมองค์กร มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.09$, S.D. = 0.68) รองลงมาคือ การสร้างเครือข่าย

การศึกษา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ = 3.96, S.D. = 0.68) การกำหนดอัตลักษณ์การศึกษา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ = 3.91, S.D. = 0.67) และ การสื่อสารอัตลักษณ์การศึกษา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ = 3.89, S.D. = 0.66) ตามลำดับ

สภาพที่พึงประสงค์ของการนำกระบวนการเสริมสร้างอัตลักษณ์การศึกษา ไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}$ = 4.79, S.D. = 0.41) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ การกำหนดอัตลักษณ์การศึกษา และ การสร้างเครือข่ายการศึกษา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}$ = 4.80, S.D. = 0.40) รองลงมาคือ การสื่อสารอัตลักษณ์การศึกษา และ การสร้างวัฒนธรรมองค์กร มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}$ = 4.79, S.D. = 0.41) ตามลำดับ

วัตถุประสงค์ที่ 3 ผลการวิจัย พบว่า การพัฒนาระบบบริหารโรงเรียนนอกระบบสอนภาษาญี่ปุ่นตามแนวคิดกระบวนการเสริมสร้างอัตลักษณ์การศึกษา ดำเนินตามขั้นตอนการพัฒนาระบบ ดังนี้

3.1 วิเคราะห์ระบบ โดยผลการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาระบบบริหารโรงเรียนนอกระบบสอนภาษาญี่ปุ่นตามแนวคิดกระบวนการเสริมสร้างอัตลักษณ์การศึกษา ได้ผลดังแสดงในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาระบบโดยการนำองค์ประกอบของการบริหารโรงเรียนนอกระบบสอนภาษาญี่ปุ่นตามแนวคิดกระบวนการเสริมสร้างอัตลักษณ์การศึกษาไปใช้ในการบริหารโรงเรียน

องค์ประกอบในการบริหารโรงเรียน	สภาพปัจจุบัน		สภาพที่พึงประสงค์		ความต้องการจำเป็น	
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	PNI _{modified}	ประเด็น
1. การกำหนดจุดมุ่งหมาย (End)						
1.1 คุณภาพผู้เรียน	4.21	0.74	4.77	0.45	0.135	ต่ำ รอง
1.2 คุณภาพการบริหารจัดการ	4.20	0.80	4.85	0.40	0.157	สูง หลัก
1.3 คุณภาพการจัดการเรียนการสอน	4.33	0.67	4.84	0.38	0.119	ต่ำ รอง
รวม	4.24	0.74	4.82	0.41	0.138	
2. แนวทางการดำเนินงาน (Means)						
2.1 นโยบายการศึกษา/แผนพัฒนาการศึกษาเอกชน	4.11	0.70	4.84	0.38	0.177	สูง หลัก
2.2 การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีดิจิทัล	4.20	0.68	4.80	0.46	0.143	ต่ำ รอง
2.3 ความต้องการของผู้เรียน ชุมชน สังคม	4.07	0.72	4.79	0.43	0.177	สูง หลัก
2.4 ครู/ผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียน	4.06	0.67	4.80	0.42	0.183	สูง หลัก
2.5 โครงสร้างการบริหารจัดการ	4.04	0.67	4.79	0.43	0.186	สูง หลัก
2.6 สิ่งอำนวยความสะดวกในโรงเรียน	4.05	0.67	4.78	0.44	0.182	สูง หลัก
2.7 ระบบสารสนเทศ	4.04	0.68	4.80	0.43	0.188	สูง หลัก
2.8 การวัดและประเมินผล	4.19	0.79	4.76	0.45	0.137	ต่ำ รอง
2.9 ข้อเสนอแนะในการปรับปรุง	4.11	0.73	4.82	0.41	0.172	สูง หลัก
รวม	4.10	0.70	4.80	0.43	0.168	
3. กระบวนการเสริมสร้างอัตลักษณ์การศึกษา						
3.1 การกำหนดอัตลักษณ์การศึกษา	3.91	0.67	4.80	0.40	0.230	สูง หลัก
3.2 การสร้างวัฒนธรรมองค์กร	4.09	0.68	4.79	0.41	0.172	ต่ำ รอง
3.3 การสื่อสารอัตลักษณ์การศึกษา	3.89	0.66	4.79	0.41	0.232	สูง หลัก
3.4 การสร้างเครือข่ายการศึกษา	3.96	0.68	4.80	0.40	0.212	สูง หลัก
รวม	3.98	0.67	4.79	0.41	0.212	
รวมทุกองค์ประกอบ	4.11	0.70	4.80	0.42	0.173	

จากตารางที่ 4 พบว่า ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาระบบโดยการนำองค์ประกอบของการบริหารโรงเรียนนอกระบบสอนภาษาญี่ปุ่นตามแนวคิดกระบวนการเสริมสร้างอัตลักษณ์การศึกษา ไปใช้ในการบริหารโรงเรียน โดยเฉลี่ย มีค่าดัชนี PNI_{modified} = 0.173 และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า

กลุ่มที่มีค่าดัชนี $PNI_{modified}$ สูงกว่าหรือเท่ากับค่า $PNI_{modified}$ เฉลี่ยของแต่ละองค์ประกอบ ซึ่งเป็นประเด็นหลักที่มีความสำคัญตามความต้องการจำเป็นที่ควรนำมาพัฒนาระบบ ในส่วนของการกำหนดจุดมุ่งหมาย (End) ได้แก่ คุณภาพการบริหารจัดการ ($PNI_{modified} = 0.157$) ในส่วนของแนวทางการดำเนินงาน (Means) ได้แก่ นโยบายการศึกษา/แผนพัฒนาการศึกษาเอกชน ($PNI_{modified} = 0.177$) ความต้องการของผู้เรียน ชุมชน สังคม ($PNI_{modified} = 0.177$) ครู/ผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียน ($PNI_{modified} = 0.183$) โครงสร้างการบริหารจัดการ ($PNI_{modified} = 0.186$) สิ่งอำนวยความสะดวกในโรงเรียน ($PNI_{modified} = 0.182$) ระบบสารสนเทศ ($PNI_{modified} = 0.188$) ข้อเสนอแนะในการปรับปรุง ($PNI_{modified} = 0.172$) และในส่วนของกระบวนการเสริมสร้างอัตลักษณ์การศึกษา ได้แก่ การกำหนดอัตลักษณ์การศึกษา ($PNI_{modified} = 0.230$) การสื่อสารอัตลักษณ์การศึกษา ($PNI_{modified} = 0.232$) และ การสร้างเครือข่ายการศึกษา ($PNI_{modified} = 0.211$)

3.2 ออกแบบระบบ โดยผลการออกแบบ (ร่าง) ระบบบริหารโรงเรียนนอกระบบสอนภาษาญี่ปุ่นตามแนวคิดกระบวนการเสริมสร้างอัตลักษณ์การศึกษา ฉบับที่ 1 โดยนำองค์ประกอบที่ใช้ในการบริหารโรงเรียนฯ ที่เป็นองค์ประกอบหลักที่มีความสำคัญตามความต้องการจำเป็นที่ควรนำมาพัฒนาระบบ มาใช้ในการกำหนดโครงสร้างองค์ประกอบของ (ร่าง) ระบบบริหารโรงเรียนนอกระบบสอนภาษาญี่ปุ่นตามแนวคิดกระบวนการเสริมสร้างอัตลักษณ์การศึกษา มีสาระสำคัญของระบบ ดังนี้ 1) ชื่อระบบ 2) หลักการและเหตุผล 3) วัตถุประสงค์ 4) องค์ประกอบของระบบ 5) เงื่อนไขความสำเร็จ และ 6) แผนภาพระบบ โดยระบบบริหารโรงเรียนที่พัฒนาขึ้นคือ “ระบบบริหารโรงเรียนนอกระบบสอนภาษาญี่ปุ่นที่เน้นการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการ ตามแนวคิดกระบวนการเสริมสร้างอัตลักษณ์การศึกษา ด้านการกำหนดอัตลักษณ์การศึกษา ด้านการสื่อสารอัตลักษณ์การศึกษา และด้านการสร้างเครือข่ายการศึกษา” ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ 1) บริบทหรือสภาพแวดล้อม ได้แก่ นโยบายการศึกษา/แผนพัฒนาการศึกษาเอกชน และ ความต้องการของผู้เรียน ชุมชน สังคม 2) ปัจจัยนำเข้า ได้แก่ ครู/ผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียน โครงสร้างการบริหารจัดการ สิ่งอำนวยความสะดวกในโรงเรียน และ ระบบสารสนเทศ 3) กระบวนการหรือระบบย่อย ได้แก่ การกำหนดอัตลักษณ์การศึกษา การสื่อสารอัตลักษณ์การศึกษา และ การสร้างเครือข่ายการศึกษา 4) ผลผลิต ได้แก่ คุณภาพการบริหารจัดการ และ 5) ข้อมูลป้อนกลับ ได้แก่ ข้อเสนอแนะในการปรับปรุง

3.3 ตรวจสอบระบบ โดยแบ่งเป็น 2 ขั้นตอนย่อย ดังนี้

3.3.1 ผลการตรวจสอบความเหมาะสมของ (ร่าง) ระบบฯ โดยการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) โดยผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า สาระสำคัญและองค์ประกอบของระบบมีความเหมาะสมในการนำไปใช้ทุกข้อ โดยมีการเพิ่มเติมข้อเสนอแนะในการปรับปรุงระบบให้มีความเหมาะสมกับการนำไปใช้มากขึ้น

3.3.2 ผลการประเมิน (ร่าง) ระบบในการนำไปใช้ โดยผู้เชี่ยวชาญรายบุคคล ในภาพรวม พบว่า ผลการประเมินการนำไปใช้ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.800$, S.D. = 0.518) และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านความเป็นประโยชน์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.835$, S.D. = 0.448) รองลงมา คือ ด้านความเป็นไปได้ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.794$, S.D. = 0.507) ด้านความเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.788$, S.D. = 0.564) และ ด้านความถูกต้องแม่นยำ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.782$, S.D. = 0.553) ตามลำดับ

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่า กรอบแนวคิดการบริหารโรงเรียนนอกระบบ แบ่งออกเป็น 1) การกำหนดจุดมุ่งหมาย (End) ประกอบด้วย คุณภาพผู้เรียน คุณภาพการบริหารจัดการ และคุณภาพการจัดการเรียนการสอน และ 2) แนวทางการดำเนินงาน (Means) ประกอบด้วย นโยบายการศึกษา/แผนพัฒนาการศึกษาเอกชน การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีดิจิทัล ความต้องการของผู้เรียน ชุมชน สังคม ครู/ผู้สอนและบุคลากรทางการ

ศึกษาในโรงเรียน โครงสร้างการบริหารจัดการ สิ่งอำนวยความสะดวกในโรงเรียน ระบบสารสนเทศ การวัดและประเมินผล ข้อเสนอแนะในการปรับปรุง ส่วนกรอบแนวคิดกระบวนการเสริมสร้างอัตลักษณ์การศึกษา ประกอบด้วย การกำหนดอัตลักษณ์การศึกษา การสร้างวัฒนธรรมองค์กร การสื่อสารอัตลักษณ์การศึกษา และการสร้างเครือข่ายการศึกษา ซึ่งระบบบริหารโรงเรียนนอกระบบจำเป็นต้องพัฒนา ปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับบริบทและสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาที่มีความเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา โดยเฉพาะในยุคปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างฉับพลันจากกระแสของเทคโนโลยีดิจิทัล และวิถีชีวิตแบบใหม่ของผู้เรียนที่มีความต้องการที่หลากหลาย สอดคล้องกับ สุกัญญา แซ่มซ้อย (2561) ที่กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมต่อทิศทางของยุคสมัย ต้องมีความเข้าใจบริบทของสถานศึกษาเป็นอย่างดี เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างยั่งยืน ผู้บริหารจะต้องทำการวิเคราะห์สถานศึกษาทั้งระบบ เพื่อให้ทราบถึงปัญหาที่สถานศึกษากำลังเผชิญอยู่ และนำไปวางแผนเพื่อกำหนดแนวทางในการแก้ไขและพัฒนาให้สถานศึกษาเกิดความก้าวหน้า และสอดคล้องต่อทิศทางการเปลี่ยนแปลงของยุคสมัย ผู้บริหารโรงเรียนจึงต้องปรับเปลี่ยนระบบบริหารจัดการโรงเรียน โดยให้ความสำคัญกับองค์ประกอบต่าง ๆ ในการบริหารจัดการเชิงระบบ ซึ่งจะต้องครอบคลุมทุกองค์ประกอบของระบบ และจะขาดองค์ประกอบใดองค์ประกอบหนึ่งไม่ได้

จากผลการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2 พบว่า สภาพปัจจุบันในส่วนของการกำหนดจุดมุ่งหมายคุณภาพการศึกษา ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ คุณภาพการบริหารจัดการ โดยมีประเด็นพิจารณาที่มีปัญหาในระดับมากที่สุด คือ โรงเรียนมีการประกันคุณภาพภายในอย่างเหมาะสม โรงเรียนมีโครงสร้างการบริหารจัดการที่เหมาะสม ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการที่ดี ทั้งนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนนอกระบบสอนภาษาญี่ปุ่นยังขาดระบบการตรวจสอบติดตามประเมินผล ในการประกันคุณภาพของโรงเรียนอย่างเป็นระบบ ซึ่งสอดคล้องกับรายงานผลการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนนอกระบบ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 (สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน, 2566) ที่ทำการประเมินคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนนอกระบบทุกประเภท พบว่า ด้านทักษะผู้บริหารในการบริหารจัดการ มีปัญหาและอุปสรรค 5 อันดับแรก ได้แก่ ด้านงบประมาณ ด้านบุคลากร ด้านความรู้เกี่ยวกับการดำเนินงานของโรงเรียนนอกระบบ การดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา และกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะในด้านความรู้เกี่ยวกับการดำเนินงานกิจการของโรงเรียนนอกระบบ ผู้บริหารและบุคลากรโรงเรียนนอกระบบยังขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องการดำเนินงาน และความรู้เกี่ยวกับระบบสารสนเทศของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน รวมถึงการดำเนินการงานประกันคุณภาพการศึกษา ผู้บริหารและบุคลากรของโรงเรียนนอกระบบ ยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบประกันคุณภาพการศึกษา การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา และแผนปฏิบัติการประจำปี นอกจากนี้ ในส่วนของแนวทางการดำเนินงาน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ โครงสร้างการบริหารจัดการ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชรินทร์น จิตตสุโก (2560) ที่ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ข้อเสนอเชิงนโยบายการบริหารสถานศึกษาขนาดเล็กสู่ความเป็นเลิศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบัน มีปัญหาด้านโครงสร้าง มีบุคลากรไม่เพียงพอตามโครงสร้างที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด

สภาพที่พึงประสงค์ในส่วนของการกำหนดจุดมุ่งหมายคุณภาพการศึกษา ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ คุณภาพการบริหารจัดการ รองลงมา คือ คุณภาพการจัดการเรียนการสอน และ คุณภาพผู้เรียน ตามลำดับ ที่เป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะว่าโรงเรียนนอกระบบสอนภาษาญี่ปุ่นส่วนใหญ่ยังขาดกระบวนการบริหารจัดการของโรงเรียนอย่างเป็นระบบ ส่งผลให้เกิดปัญหาด้านคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน สอดคล้องกับ พงษ์ศักดิ์ อินทร์สอน, อติศร ศิริ และนภาพรณ ธัญญา (2567) ได้กล่าวไว้ว่า ปัญหาที่เกิดขึ้นทั้งด้านการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นโรงเรียนคุณภาพ ชี้ให้เห็นว่าการบริหารโรงเรียนจะประสบผลสำเร็จหรือไม่ขึ้นอยู่กับกระบวนการบริหารเป็นสำคัญ หรืออาจจะกล่าวได้ว่าพฤติกรรมตามกระบวนการบริหาร คือ ตัวบ่งชี้ถึงความสำเร็จหรือความล้มเหลวอันจะส่งผลถึงคุณภาพของโรงเรียน สภาพที่พึงประสงค์ในส่วนของแนวทางการดำเนินงาน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด

ได้แก่ นโยบายการศึกษา/แผนพัฒนาการศึกษาเอกชน ข้อเสนอแนะในการปรับปรุง ระบบสารสนเทศ ครู/ผู้สอน และบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียน การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีดิจิทัล ความต้องการของผู้เรียน ชุมชน สังคม โครงสร้างการบริหารจัดการ สิ่งอำนวยความสะดวกในโรงเรียน การวัดและประเมินผล ตามลำดับ ที่เป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะว่า การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและการแข่งขันที่สูงขึ้น ส่งผลให้การบริหารจัดการโรงเรียน จำเป็นจะต้องปรับตัว พัฒนา เปลี่ยนแปลงตามยุคสมัย และดำเนินการให้สอดคล้องกับนโยบายการศึกษาและแผนพัฒนาการศึกษาเอกชน เพื่อกำหนดทิศทางการบริหารโรงเรียนนอกระบบสอนภาษาญี่ปุ่นได้อย่างเหมาะสม ประกอบกับควรมีการนำข้อเสนอแนะในการปรับปรุงไปใช้ในการพัฒนาอย่างสม่ำเสมอ เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้เรียน ชุมชน สังคม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ฐาปณีย์ โลพินดุง (2560) ที่ทำการศึกษาวิจัย เรื่องการพัฒนาระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม ผลการวิจัยพบว่า สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก ด้านกระบวนการและวิธีการในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในระดับมาก คือ การปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

จากผลการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 3 พบว่า องค์ประกอบหลักที่มีความสำคัญตามความต้องการจำเป็นที่ควรนำมาพัฒนาระบบ ซึ่งนำมาใช้ในการกำหนดโครงสร้างองค์ประกอบของระบบบริหารโรงเรียนนอกระบบสอนภาษาญี่ปุ่นตามแนวคิดกระบวนการเสริมสร้างอัตลักษณ์การศึกษา ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบหลักตามทฤษฎีระบบ ได้แก่

องค์ประกอบหลักที่ 1 บริบทหรือสภาพแวดล้อม ประกอบด้วย 2 องค์ประกอบย่อย ได้แก่ 1) นโยบายการศึกษา/แผนพัฒนาการศึกษาเอกชน และ 2) ความต้องการของผู้เรียน ชุมชน สังคม ซึ่งในการพัฒนาระบบบริหารโรงเรียน จำเป็นจะต้องดำเนินการให้สอดคล้องกับนโยบายการศึกษา และแผนพัฒนาการศึกษาเอกชน ซึ่งสอดคล้องกับประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง นโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2565) ที่ได้มีการกำหนดหลักการสำคัญ ข้อ 3) ดำเนินการตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อมุ่งเน้นผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของภาคการศึกษาที่จะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อผู้เรียนและประชาชน

องค์ประกอบหลักที่ 2 ปัจจัยนำเข้า ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบย่อย ได้แก่ 1) ครู/ผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียน 2) โครงสร้างการบริหารจัดการ 3) สิ่งอำนวยความสะดวกในโรงเรียน และ 4) ระบบสารสนเทศ ซึ่ง องค์ประกอบเหล่านี้ล้วนแล้วแต่เป็นปัจจัยที่มีความสำคัญที่ส่งผลให้เกิดการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับประกาศกระทรวงศึกษาธิการ (2565) เรื่อง นโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ข้อ 2) การยกระดับคุณภาพการศึกษา ในการส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนทุกช่วงวัย ได้เรียนรู้ตามความสนใจผ่านดิจิทัลแพลตฟอร์มที่หลากหลาย และ ข้อ 5) การส่งเสริมสนับสนุนวิชาชีพครู บุคลากรทางการศึกษา และบุคลากร ในเรื่องการพัฒนาขีดความสามารถของครู และบุคลากรให้มีสมรรถนะที่สอดคล้องและเหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและการเปลี่ยนแปลงของโลกอนาคต

องค์ประกอบหลักที่ 3 กระบวนการหรือระบบย่อย ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบย่อย ได้แก่ 1) การกำหนดอัตลักษณ์การศึกษา 2) การสื่อสารอัตลักษณ์การศึกษา และ 3) การสร้างเครือข่ายการศึกษา ซึ่งการดำเนินการตามกระบวนการเสริมสร้างอัตลักษณ์การศึกษา 3 ขั้นตอนนี้ จะต้องทำอย่างเป็นขั้นตอนและเป็นระบบ เพื่อให้การพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนมีจุดแข็งที่โดดเด่นแตกต่างจากโรงเรียนอื่น สอดคล้องกับแนวคิดของ ทิพย์สุตา สมณา (2560) ที่ได้ให้ความเห็นว่า อัตลักษณ์ของสถานศึกษา จะกลายเป็นลักษณะที่โดดเด่นของนักเรียนในสถานศึกษาแห่งนั้น ซึ่งมีความแตกต่างกันออกไป ตามปรัชญา ปณิธาน วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย วัตถุประสงค์ และบริบทของโรงเรียนนั้น นอกจากนี้ การสื่อสารอัตลักษณ์การศึกษาเป็นกระบวนการสำคัญในการบอกเล่าให้อัตลักษณ์การศึกษาของโรงเรียน สื่อสารไปยังบุคคลที่เกี่ยวข้อง สอดคล้องกับ สุมิตรรา ศรีวิบูลย์ (2547)

ที่ได้กล่าวถึงความสำคัญของการสื่อสารอัตลักษณ์องค์กรว่า องค์กรที่ประสบความสำเร็จหลายแห่ง ผู้รับใบอนุญาต/ผู้บริหารโรงเรียน ควรเป็นแบบอย่างในการผลักดันอัตลักษณ์การศึกษาของโรงเรียนให้เกิดขึ้นจริง โดยการสื่อสารและสนับสนุนการจัดโครงการ/กิจกรรมร่วมกับหน่วยงาน องค์กรอื่น ๆ สอดคล้องกับแนวทางการดำเนินงานตามแนวทางการพัฒนาของแผนพัฒนาการศึกษาเอกชน โดยสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (2566) ในการประสานงานเครือข่ายการศึกษา การเสริมสร้างบทบาทและภาพลักษณ์ของการศึกษาเอกชน รวมถึง การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน ในการตรวจสอบคุณภาพ มาตรฐาน และประสิทธิภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

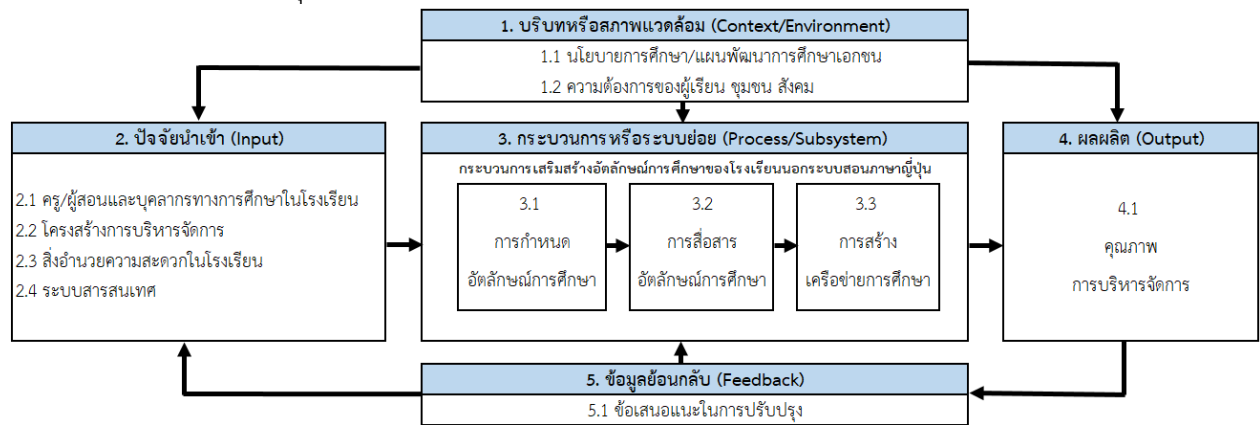
องค์ประกอบหลักที่ 4 ผลผลิต ประกอบด้วย คุณภาพการบริหารจัดการ ซึ่งในการบริหารโรงเรียน มีเป้าหมายหลักสำคัญ คือ การพัฒนาจุดแข็งด้านคุณภาพการบริหารจัดการตามมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียน นอกระบบ โดยกำหนดให้โรงเรียนนอกระบบมีการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ และพัฒนาให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาเอกชน พ.ศ. 2566-2570 โดยสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (2566) ที่ได้มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ของโรงเรียนเอกชน ให้มีการขับเคลื่อนแผนพัฒนาการศึกษาเอกชนสู่การปฏิบัติ ซึ่งจำเป็นต้องอาศัยการดำเนินการตามแนวทางการพัฒนาของแผนพัฒนาการศึกษาเอกชน แบบมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับการร่วมจัดการศึกษาเอกชนในส่วนที่เกี่ยวข้องกับความรับผิดชอบของสถานศึกษา โดยการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษา การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน ตลอดจนให้การสนับสนุนการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการศึกษาเอกชนให้บรรลุผลสำเร็จ

องค์ประกอบหลักที่ 5 ข้อมูลป้อนกลับ ได้แก่ ข้อเสนอแนะในการปรับปรุง ซึ่งในการที่จะทำให้ระบบบริหารโรงเรียนมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โรงเรียนจึงควรต้องทำการออกแบบข้อเสนอแนะในการปรับปรุงอย่างเป็นระบบ และมีหลักฐานเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อสามารถตรวจสอบและติดตามผลการปรับปรุงพัฒนาการบริหารจัดการ ให้เป็นไปตามแผนได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ทิพย์สุตา สมณา (2560) ที่ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาอัตลักษณ์ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงใหม่ เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ในการนิเทศ ติดตาม และประเมินผล ควรมีเครื่องมือในการวัดและประเมินผล ที่กำหนดค่าร้อยละของความสำเร็จไว้อย่างชัดเจน และควรเปิดโอกาสให้ครู คณะกรรมการสถานศึกษา และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง มีส่วนร่วมในการกำหนดเครื่องมือและร่วมประเมินการพัฒนาอัตลักษณ์และเอกลักษณ์ของสถานศึกษา ควรจัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินงานตามโครงการ/กิจกรรม และนำผลการปฏิบัติงานตามโครงการ/ กิจกรรมมาปรับปรุงแก้ไขและพัฒนา เพื่อส่งเสริมการพัฒนาอัตลักษณ์ของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง

องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

ระบบบริหารโรงเรียนนอกระบบสอนภาษาญี่ปุ่นเพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการ ตามแนวคิดกระบวนการเสริมสร้างอัตลักษณ์การศึกษา ถูกออกแบบพัฒนาตามทฤษฎีระบบเชิงโครงสร้างความสัมพันธ์ขององค์ประกอบของระบบ มีองค์ประกอบย่อยที่สำคัญในแต่ละองค์ประกอบหลักและลูกศรโยงความสัมพันธ์ของการดำเนินการ เพื่อขับเคลื่อนระบบ ดังนั้น การทำงานของระบบ หากขาดองค์ประกอบใดองค์ประกอบหนึ่ง หรือขาดความสัมพันธ์ขององค์ประกอบใดองค์ประกอบหนึ่ง จะทำให้การดำเนินงานขาดประสิทธิภาพ ซึ่งระบบบริหารโรงเรียนนอกระบบสอนภาษาญี่ปุ่นตามแนวคิดกระบวนการเสริมสร้างอัตลักษณ์การศึกษา ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบหลัก 11 องค์ประกอบย่อย ได้แก่ 1) บริบทหรือสภาพแวดล้อม ได้แก่ นโยบายการศึกษา/แผนพัฒนาการศึกษาเอกชน และ ความต้องการของผู้เรียน ชุมชน สังคม 2) ปัจจัยนำเข้า ได้แก่ ครู/ผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียน โครงสร้างการบริหารจัดการ สิ่งอำนวยความสะดวกในโรงเรียน และ ระบบสารสนเทศ 3) กระบวนการหรือระบบย่อย ได้แก่ การกำหนดอัตลักษณ์การศึกษา การสื่อสารอัตลักษณ์การศึกษา

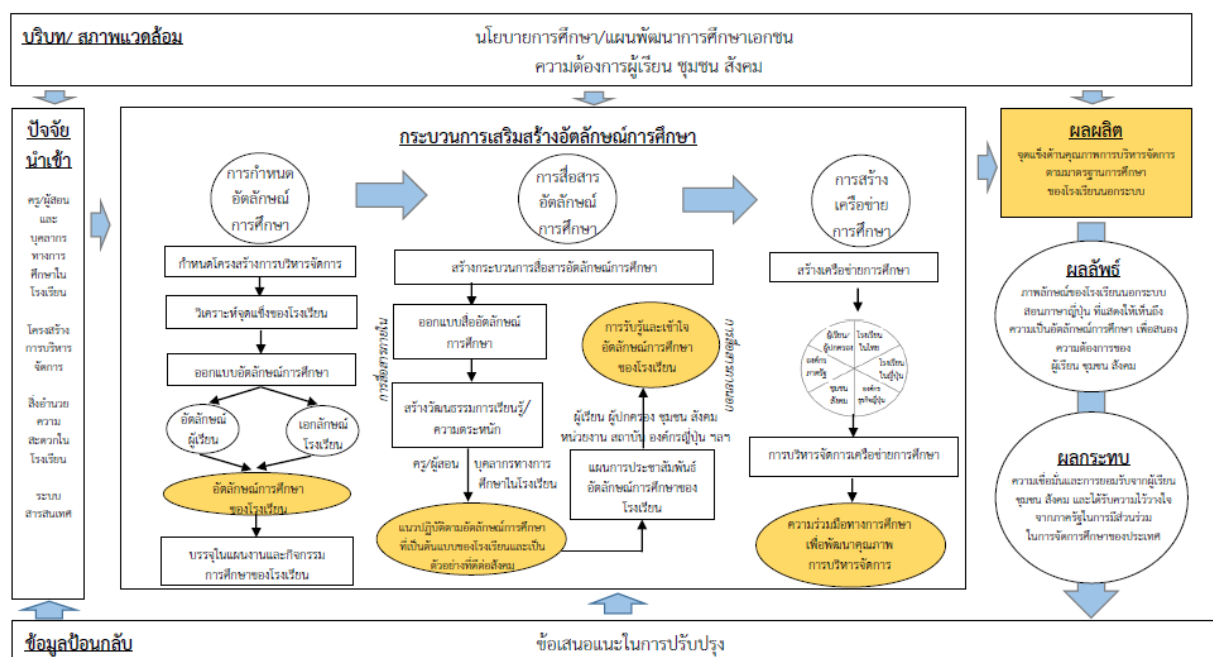
และการสร้างเครือข่ายการศึกษา 4) ผลผลิต ได้แก่ คุณภาพการบริหารจัดการ และ 5) ข้อมูลป้อนกลับ ได้แก่ ข้อเสนอแนะในการปรับปรุง

ภาพที่ 1 โครงสร้างความสัมพันธ์เชิงระบบของระบบบริหารโรงเรียนนอกระบบสอนภาษาญี่ปุ่น

ตามแนวคิดกระบวนการเสริมสร้างอัตลักษณ์การศึกษา

จากโครงสร้างความสัมพันธ์เชิงระบบของระบบบริหารโรงเรียนนอกระบบสอนภาษาญี่ปุ่นตามแนวคิดกระบวนการเสริมสร้างอัตลักษณ์การศึกษา ดังกล่าว นำมาพัฒนาเป็นระบบบริหารระบบบริหารโรงเรียนนอกระบบสอนภาษาญี่ปุ่นที่เน้นการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการตามแนวคิดกระบวนการเสริมสร้างอัตลักษณ์การศึกษา ด้านการกำหนดอัตลักษณ์การศึกษา ด้านการสื่อสารอัตลักษณ์การศึกษา และด้านการสร้างเครือข่ายการศึกษา โดยในส่วนของกระบวนการเสริมสร้างอัตลักษณ์การศึกษาของโรงเรียนนอกระบบสอนภาษาญี่ปุ่น จะมีองค์ประกอบย่อยที่จะต้องดำเนินการตามความสัมพันธ์เชิงระบบเช่นเดียวกัน ได้แก่ ระบบการกำหนดอัตลักษณ์การศึกษา ระบบการสื่อสารอัตลักษณ์การศึกษา และระบบการสร้างเครือข่ายการศึกษา ดังนั้น โรงเรียนนอกระบบสอนภาษาญี่ปุ่นที่นำระบบไปใช้ จึงควรวางแผน ปฏิบัติตามแผน ตรวจสอบ และทบทวนแนวปฏิบัติของการดำเนินงาน โดยพิจารณาความเชื่อมโยงสัมพันธ์กันระหว่างองค์ประกอบหลักและองค์ประกอบย่อยของระบบ ดังภาพ

ภาพที่ 2 แผนภาพระบบบริหารโรงเรียนนอกระบบสอนภาษาญี่ปุ่นที่เน้นการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการตามแนวคิดกระบวนการเสริมสร้างอัตลักษณ์การศึกษา ด้านการกำหนดอัตลักษณ์การศึกษา ด้านการสื่อสารอัตลักษณ์การศึกษา และด้านการสร้างเครือข่ายการศึกษา

สรุป

องค์ประกอบที่มีความสำคัญตามความต้องการจำเป็นที่ควรนำมาพัฒนาระบบบริหารโรงเรียนนอกระบบสอนภาษาญี่ปุ่น ในส่วนของการกำหนดจุดมุ่งหมาย ได้แก่ คุณภาพการบริหารจัดการ ในส่วนของแนวทางการดำเนินงาน ได้แก่ นโยบายการศึกษา/แผนพัฒนาการศึกษาเอกชน ความต้องการของผู้เรียน ชุมชน สังคม ครู/ผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียน โครงสร้างการบริหารจัดการ สิ่งอำนวยความสะดวกในโรงเรียน ระบบสารสนเทศ ข้อเสนอแนะในการปรับปรุง และในส่วนของกระบวนการเสริมสร้างอัตลักษณ์การศึกษา ได้แก่ การกำหนดอัตลักษณ์การศึกษา การสื่อสารอัตลักษณ์การศึกษา และการสร้างเครือข่ายการศึกษา

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1.1 ผู้บริหารโรงเรียนนอกระบบสอนภาษาญี่ปุ่น ควรมีการวางแผนการบริหารโรงเรียน โดยเน้นการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการของโรงเรียน เนื่องจากผลการวิจัย พบว่า คุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนนอกระบบ ด้านคุณภาพการบริหารจัดการ เป็นด้านที่มีค่าความต้องการจำเป็นสูงกว่าค่าเฉลี่ยความต้องการจำเป็นในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาทุกด้าน

1.2 ควรนำองค์ประกอบย่อยที่สำคัญในการพัฒนาระบบที่ได้จากการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ไปศึกษารายละเอียดของแต่ละองค์ประกอบ เนื่องจากผลการวิจัย พบว่า องค์ประกอบย่อยของระบบบริหารโรงเรียนที่มีค่าความต้องการจำเป็นสูงกว่าค่าเฉลี่ยความต้องการจำเป็นแต่ละด้านมีความสำคัญ

1.3 ระบบบริหารโรงเรียนนอกระบบสอนภาษาญี่ปุ่นตามแนวคิดกระบวนการเสริมสร้างอัตลักษณ์การศึกษา มีการบริหารจัดการโดยใช้กระบวนการเสริมสร้างอัตลักษณ์การศึกษาของโรงเรียนนอกระบบสอนภาษาญี่ปุ่น ซึ่งมีองค์ประกอบย่อยที่จะต้องดำเนินการตามความสัมพันธ์เชิงระบบเช่นเดียวกัน โรงเรียนนอกระบบสอนภาษาญี่ปุ่นที่นำระบบไปใช้ จึงควรวางแผน ปฏิบัติตามแผน ตรวจสอบ และทบทวนแนวปฏิบัติของการดำเนินงาน โดยพิจารณาความเชื่อมโยงสัมพันธ์กันระหว่างองค์ประกอบหลักและองค์ประกอบย่อยของระบบ และดำเนินการตามกระบวนการเสริมสร้างอัตลักษณ์การศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการวิจัยเพื่อติดตามผลการนำระบบบริหารโรงเรียนนอกระบบสอนภาษาญี่ปุ่นตามแนวคิดกระบวนการเสริมสร้างอัตลักษณ์การศึกษาไปใช้ ซึ่งอาจมีประสิทธิภาพแตกต่างกันตามบริบทของโรงเรียนในแต่ละภูมิภาค

2.2 ควรมีการวิจัยเพื่อพัฒนาระบบบริหารโรงเรียน ทั้งในด้านคุณภาพผู้เรียนและคุณภาพการจัดการเรียนการสอน แม้ว่าผลการวิจัยในครั้งนี้ พบว่า มีค่าความต้องการจำเป็นในการพัฒนาระบบต่ำกว่าค่าเฉลี่ยทุกด้าน

2.3 ควรมีการศึกษาวิจัยให้เห็นการออกแบบอัตลักษณ์การศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม เป็นกรณีศึกษาในโรงเรียนใดโรงเรียนหนึ่ง ให้ได้ผลผลิตออกมาเป็นอัตลักษณ์ผู้เรียนและเอกลักษณ์ของโรงเรียน

2.4 ควรมีการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาระบบย่อยของกระบวนการเสริมสร้างอัตลักษณ์การศึกษา ซึ่งผลการวิจัย พบว่า องค์ประกอบย่อยของกระบวนการเสริมสร้างอัตลักษณ์การศึกษา ที่มีค่าความต้องการจำเป็นสูงกว่าค่าเฉลี่ยความต้องการจำเป็น ได้แก่ การกำหนดอัตลักษณ์การศึกษา การสื่อสารอัตลักษณ์การศึกษา และการสร้างเครือข่ายการศึกษา

2.5 ควรมีการศึกษาวิจัยการพัฒนาระบบบริหารโรงเรียนนอกระบบตามแนวคิดกระบวนการเสริมสร้างอัตลักษณ์การศึกษาในโรงเรียนประเภทอื่น ๆ เพื่อเปรียบเทียบองค์ประกอบของระบบและแนวทางการ

พัฒนาระบบ เพื่อประเมินความสอดคล้อง ความเหมาะสม ความแตกต่างกันของรูปแบบการบริหารโรงเรียนแต่ละประเภทต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2565). นโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- ชรินทร์ จิตตสุโก. (2560). ข้อเสนอเชิงนโยบายการบริหารสถานศึกษาขนาดเล็กสู่ความเป็นเลิศสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา (วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต). มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- ฐาปณีย์ โลพันตุง. (2560). การพัฒนาระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทิพย์สุตา สมนา. (2560). แนวทางการพัฒนาอัตลักษณ์ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 1 (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). การวิจัยเบื้องต้น ฉบับปรับปรุงใหม่ (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนนอกระบบ พ.ศ. 2562. (2563, 11 กุมภาพันธ์). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 137 ตอนพิเศษ 32 ง. หน้า 29-30.
- พงษ์ศักดิ์ อินทร์สอน, อติศร ศิริ และนภาพร ธีธัญญา. (2567). รูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นโรงเรียนคุณภาพตามแนวคิดแบบ SMART School Model ของโรงเรียนเทศบาลท่าตูม. วารสารพุทธจิตวิทยา, 9(1), 112-128.
- สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน. (2566). แผนพัฒนาการศึกษาเอกชน พ.ศ. 2566-2570. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน.
- สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน. (2566). รายงานผลการติดตามเพื่อส่งเสริมคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนนอกระบบ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน.
- สุกัญญา แซ่มซ้อย. (2561). การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมิตรา ศรีวิบูลย์. (2547). การออกแบบอัตลักษณ์ : Corporate Identity (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: core function.
- สุวิมล ว่องวาณิช. (2550). การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607 – 610.
- Lunenburg, F. & Ornstein, A. (1996). *Educational administration: Concept and practice*. (2nd ed.). Belmont, CA: Wadsworth.